

Ambtelijk secretariaat
Postbus 9033
7300 ES Apeldoorn

Aan: College van B&W van de gemeente Apeldoorn

T: 06 28 31 49 35

E: clintenraden@apeldoorn.nl

CC: Hanneke Pilgram, Manon de Waal

Datum: 14 juli 2017

Uw brief d.d.:

Ons kenmerk: VWI 1707-01

Betreft: Advies vernieuwing regels sociaal domein.

Geacht college,

Met belangstelling heeft de adviesraad VWI kennisgenomen van een aantal vernieuwingen met betrekking tot het in de verordeningen en beleidsregels gestelde beleid in het sociaal domein. Uitgangspunt hierbij is geweest een afwegingskader te scheppen waarbinnen de professional kan bewegen en het opheffen van dichtgetimmerd en belemmerend beleid. In dit verband zijn alle verordeningen en beleidsregels tegen het licht gehouden en zo nodig opnieuw geformuleerd. In het tot nu toe hierin gelopen traject is de adviesraad VWI, in de vorm van een ad-hoc werkgroep op een plezierige en open wijze geïnformeerd.

De adviesraad VWI onderschrijft van harte het voornaamste doel dat is gesteld met betrekking tot de vernieuwing regels sociaal domein namelijk; de beleidsregels zodanig formuleren dat de uitvoerend professionals ruimte krijgen om binnen het afwegingskader te doen wat nodig is voor een klant/gezin.

Aan de hand van de ons ter hand gestelde concepten verzamelbeleidsregels en verzamelverordening Participatiewet 2018 alsmede de daarbij behorende leeswijzer willen wij u voorzien van een aantal adviezen.

- Doel participatiewet

Het doel van de Participatiewet is om iedereen in staat te stellen als volwaardig burger mee te doen en bij te dragen aan de maatschappij. Hierbij wordt zoveel mogelijk uitgegaan van de eigen kracht van mensen. Het valt de adviesraad in dit verband op dat vooral aandacht besteed wordt aan de nieuwe rol van de professional en niet aan de rol van de burger. Nog steeds ademt de leeswijzer de sfeer dat de professional leidend en verantwoordelijk is voor het proces. De adviesraad VWI adviseert dat in de nieuwe regelgeving ook aandacht besteed wordt aan de mogelijkheden die de nieuwe werkwijze biedt voor het initiatief en de van de rechtspositie van de klant

- Verbetering (of verduidelijking)

In de nieuwe regelgeving wordt veel aandacht besteed aan de verplichtingen van de klant en de sancties bij het eventueel niet nakomen van verplichtingen door de klant. Een van de leidende principes in het sociaal domein is dat de burger centraal staat en gerespecteerd wordt in zijn eigen kracht en verantwoordelijkheid. Geadviseerd wordt om in de nieuwe regelgeving tevens regels op te nemen die het voor de burger mogelijk maken om op een

eenvoudige wijze bezwaar te maken als hij het niet met de handelswijze van de professional eens is, dan wel wanneer het niet klikt tussen de professional en de burger. Wij adviseren zoals bij de WMO gebruikelijk is ook de mogelijkheid van kosteloze cliëntondersteuning te faciliteren.

- **Gelijkheidsbeginsel en rechtszekerheid**

In de nieuwe situatie krijgt de professional de ruimte om binnen de kader stellende beleidsregels te doen wat hij nodig vindt voor een klant/gezin. De adviesraad vraagt zich af hoe gewaarborgd wordt dat in min of meer overeenkomende situaties, door professionals dezelfde acties ondernomen worden. Kortom hoe kan voorkomen worden dat het gelijkheidsbeginsel geschonden wordt?. In dit verband wordt geadviseerd om bijvoorbeeld via intervisie cases te vergelijken en op elkaar af te stemmen dan wel een overkoepelend toetsingsmoment in te voeren.

- **Werkinstructies**

In het verlengde van bovenstaand punt. Onder andere op pagina 4 in de leeswijzer (laatste tekstblok) wordt vermeld dat vooral de werkinstructies een grotere plaats gaan innemen. Ook op vervolgpagina's wordt dit aangehaald. De adviesraad vraagt zich af in hoeverre deze instructies kaderstellend zijn en wij adviseren dat u de adviesraad laat meedenken bij de ontwikkeling van de werkinstructies.

- **Voorlichtingsmateriaal**

Gekoppeld aan werkinstructies voor de professionals wordt (o.a. in bijlage 2 leeswijzer in de toelichting 6e tekstblok) gesproken over goed voorlichtingsmateriaal voor klanten. Onze zorg in deze is: "als er 'vrije' ruimte is voor ambtenaren om 'beleid' in te vullen, hoe ga je daar dan mee om in voorlichtingsmateriaal?". Immers beslissingen kunnen in soortgelijke situaties voor klant A anders uitvallen dan voor klant B. Wij adviseren duidelijk in het voorlichtingsmateriaal op te nemen dat persoonlijke omstandigheden meegewogen worden.

- **Tevredenheidsonderzoeken**

Ook de tevredenheidsonderzoeken kunnen een belangrijke rol spelen bij het verkrijgen van inzicht in de beleving van de klant. De adviesraad juicht het toe dat er tevredenheidsonderzoeken onder de klanten plaatsvinden en adviseert om binnen 1 jaar na invoering een tevredenheidsonderzoek onder de burgers uit te voeren.

- **Individuele Inkomensvoet**

In de 'oude' verordening staat dat bedragen niet jaarlijks worden geïndexeerd. In de concept verzamelverordening participatiewet art 34 lid 2 worden de bedragen hiervoor genoemd. In relatie tot een groot aantal referentiegemeenten zijn deze bedragen lager. De bedragen zijn al een aantal jaren niet geïndexeerd. De adviesraad vraagt zich af wanneer de bedragen vastgesteld zijn en adviseert, mede gezien de verschillen met de referentiegemeenten, de bedragen te verhogen.

- **Participatieplaats voor personen ouder dan 27 jaar**

In de verzamelverordening art 20 lid 3 wordt hiervoor een bedrag genoemd van € 50,-. Dit bedrag is al een aantal jaren niet geïndexeerd. In artikel 31 lid 2k van de participatiewet wordt geschreven over een maximumbedrag van € 2.251,- per kalenderjaar. De adviesraad vraagt zich af wanneer dit bedrag is vastgesteld en waarom op € 50,-. Geadviseerd wordt dit bedrag te verhogen.

- **Cultuurverandering**

Bij onze bezoeken aan het innovatielab bij het Activerium en ook in contacten met ambtenaren hebben wij ervaren dat de nieuwe manier van werken bij een aantal medewerkers problemen (zou kunnen gaan) gaat opleveren. Er was bij een aantal

ambtenaren, sprake van een bepaalde terughoudendheid in een 'andere manier van werken'. De adviesraad acht dit een punt van zorg

De adviesraad is verheugd te constateren dat de gemeente met enthousiasme aan de slag is gegaan om de cultuurverandering te bewerkstelligen, echter de raad kan de uitwerking van het proces nog niet overzien.

De adviesraad VWI wenst u veel wijsheid en succes bij het verdere proces, vertrouwt er op dat u onze adviezen ter harte neemt en blijft hierbij graag op dezelfde wijze betrokken als tot dusver het geval is geweest.

Met vriendelijke groeten,

H.J.H.J. van den Hout
Voorzitter Adviesraad VWI